

зина отъ пашитѣ, защото намирали смѣтка въ запазване на стария редъ, при който тѣ били почти самостоятелни господари на областитѣ, които управлявали. Но българскиятъ народъ си изтеглилъ въ това врѣме най-много отъ разбойничествата и грабителствата на кърджалиитѣ.

Кърджалии. — Въ врѣме на войнитѣ прѣвъ XVII-я и XVIII-я в. турекитѣ войници дотолкова навикнали да грабятъ, че когато ги разпущали, не отивали направо въ роднитѣ си мѣста, но продължавали, разпрѣснати на малки разбойнички чети, да грабятъ и въ областитѣ на самото турско царство. Същото нѣщо се случило и прѣвъ 1792 г., слѣдъ така наречения Свищовски миръ. Само че разбойничкитѣ чети, които се появили слѣдъ тоя миръ, имали особна строга наредба и върлували дълго врѣме. Тия разбойници имали и отдѣлно име, *Кърджалии*, което получили отъ името на областта Кърджала (край р. Арда), защото най-напрѣдъ тамъ се организирали и отъ тамъ започнали да опустошаватъ Балканския полуостровъ.

Кърджалиитѣ образували отначало една чета отъ 500 — 600 души и започнали да нападатъ на селищата въ долина Тракия; но понеже нѣмали голѣмъ успѣхъ, тѣ привикали нѣкои наши горски войводи и започнали да прибиратъ въ редовете си най-разваленитѣ хора отъ всички народности на полуострова. По такъвъ начинъ кърджалийскиятъ отредъ скоро порасналъ и достигналъ до 25,000 души.

Кърджалиитѣ били всички конници. Вѣоръжението имъ се състояло отъ сабли, пищови и дълги пушки кърджалийски, но топове нѣмали. Тѣ не приличали на обикновени разбойници, а били войнички уредени шайки, подъ командата на опитни и знаещи военното дѣло бюлюкбашии. Най-първиятъ имъ водителъ билъ *Еминджиксизъ* отъ Хасково, а по послѣ главатаръ имъ станалъ *Кара-Феизъ* отъ Гюмюлджица. А отъ подначалницитѣ имъ по-главни били: *Кара Мустафа*, *Манасъ Ибрахимъ* и българинътъ *Индже войвода*.

Главната цѣль на кърджалиитѣ била да грабятъ, затова, като се организирали добръ, тѣ започнали да напа-